

Handläggare: Ann-Margret Lindström

Tfn: 08-50803262

Till

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

13. Yttrande angående Socialt arbete med barn och unga i utsatta situationer. Förslag till kompetensbeskrivningar. (Socialstyrelsen, dnr 60-1300/99).

Stadsdelsnämnden har fått rubricerade remiss för yttrande senast 2004-09-27.

Förslag till beslut

Nämnden överlämnar och åberopar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Jack Kindberg
Stadsdelsdirektör

Gunnel Öhrming
Tf avdelningschef

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för individ och familj.

Bilaga

Remissen

Remissens innehåll

Socialstyrelsen har inom ramen för regeringsuppdraget Nationellt stöd för kunskapsutvecklingen inom socialtjänsten bland annat arbetat med förslag till beskrivningar av vilken kompetens de professionella inom socialtjänsten behöver ha. Nu finns ett förslag som rör de professionella som arbetar med barn och unga i utsatta situationer. Fokus ligger på socialtjänstens myndighetsutövning som ofta beskrivs som anmälan, ansökan, utredning, insats och uppföljning. Det sociala arbetet är lagstyrt men har även vetenskap och beprövad erfarenhet samt etiska principer som grund. Kompetensbeskrivningarna bygger på lagar och andra rättsligt grundade dokument samt på kunskaper från forskning, utvärdering, tillsyn och kvalificerat utvecklingsarbete inom social barnavård. Utifrån dessa dokument har ett antal områden som är av avgörande betydelse för socialtjänstens arbete med utsatta barn och unga identifierats. Inom dessa områden ställs stora krav på den professionelles kunskaper, färdigheter och förhållningssätt. En utgångspunkt för arbetet med kompetensbeskrivningar är att barn, unga och föräldrar har rätt att ställa krav på den professionelles kunskaper, färdigheter och förhållningssätt. Det är ett försök att uttolka vad som menas med lämplig utbildning och erfarenhet enligt socialtjänstlagen. Beskrivningarna kan vara ett underlag för socialtjänstens ledning i kvalitetsarbetet och planering av de anställdas fort- och vidareutbildning. De kan utgöra ett underlag för överväganden om vad som är rimligt att uppnå i en grundutbildning och om vad som behöver vara på fort- och vidareutbildningsnivå. Beskrivningarna kan även vara ett stöd vid högskolornas planering av grund- och vidareutbildningar. Socialstyrelsen avser att gå vidare och – i dialog med avnämarna – arbeta fram allmänna råd och stödmaterial som beskriver nödvändig och fördjupad kompetens inom olika strategiska områden. Remissen är ett led i detta arbete.

Förvaltningens svar

Socialstyrelsen önskar få förvaltningens svar på följande frågor:

- *Har vi fångat angelägna kunskapsområden? Saknas något väsentligt? Kan något styrkas? Detaljeringsgrad?*

Förslaget till kompetensbeskrivningar har fångat angelägna kunskapsområden väl och vi har inte kunnat finna att något väsentligt saknas. Förslaget är mycket utförligt och ibland känns det som upprepningar i texten. Samtidigt har vi svårt att se vad som skulle kunna tas bort. Eftersom man beskriver ett komplext område blir texten med nödvändighet omfattande. Vårt förslag är att man behåller den text man arbetat fram i stort sett oförändrad. Samtidigt kunde man göra en förkortad ”populärversion” för brukare och andra intresserade medborgare som kanske inte orkar ta sig igenom fyrtio sidor text. Vi anser att en

kortfattad beskrivning av socialtjänstens verksamhetsområden, texten i de grå rutorna plus färdighetskraven (utbildning, erfarenhet, personlig lämplighet) inom respektive verksamhetsområde vore en lagom omfattande text att sätta i händerna på flertalet av dem som på olika sätt berörs av socialtjänsten. Ett mindre fel tror vi oss ha upptäckt i den grå rutan på sidan 27. Vi förmodar att första stycket är en redigeringsmiss, då det inte passar in under rubriken ”Dokumentation”.

- *Kan delar av materialet arbetas om till allmänna råd om nödvändig och fördjupad kompetens?*

Vi tror att det skulle gå utmärkt att omarbeta materialet till allmänna råd. Det har, enligt vår mening, länge funnits behov av sådana. I allmänna råd kunde förmodligen de omfattande inledande kapitlen kortas ner till förmån för en konkret beskrivning av vilken kompetens som behövs för socialtjänstens olika verksamhetsområden.

- *Kan förslaget vara ett stöd för brukare och klienter genom att beskriva vilka kunskaper och färdigheter de professionella behöver ha?*

Kompetensbeskrivningar kan hjälpa brukare och klienter att ställa adekvata krav på de professionella. De kan eventuellt också ge en ökad förståelse för komplexiteten i det sociala arbetet.

- *Kan förslaget vara ett stöd i kommunens kvalitetsarbete och planering av fort- och vidareutbildning?*

Förslaget kan absolut vara ett stöd i kommunens kvalitetsarbete och planering av fort- och vidareutbildning. Såväl av socialtjänstlagen som socialstyrelsens allmänna råd framgår socialtjänstens eget ansvar för att kvaliteten utvecklas och säkras och att personalen har adekvat utbildning, får möjlighet till kompetensutveckling och passar för arbetsuppgifterna. Kompetensbeskrivningar kan mera konkret och i detalj beskriva vad som krävs för socialtjänstens olika inriktningar. Med utgångspunkt i kompetensbeskrivningarna kan kommunen dels se till att de som anställs har adekvat utbildning för de arbetsuppgifter de förväntas utföra, dels formulera generella vidareutbildningsbehov och i utvecklingssamtalen formulera den enskilda medarbetarens speciella kompetensutvecklingsbehov. Detta kan i sin tur kan medföra positiva effekter för de professionella i form av en mycket tydligare koppling mellan individuell kompetens och utvecklings-/karriärmöjligheter samt löneutveckling.

- *Kan förslaget vara ett stöd för universitetens/högskolornas planering av grund och vidareutbildning?*

Den sista frågan bör i första hand ställas till berörda universitet/högskolor. Vi tror och hoppas att så är fallet. En närmare koppling mellan universiteten/

högskolorna och praktiken har länge efterfrågats. Förhoppningsvis finns en vilja att erbjuda utbildningar som kan hjälpa socialarbetarna i deras många gånger svåra arbete.

Sammanfattningsvis anser vi att socialstyrelsens förslag till kompetensbeskrivningar för de professionella inom socialtjänsten som arbetar med barn och unga i utsatta situationer känns väl genomarbetat och vi tror att det i sin slutgiltiga version kommer att vara till stor hjälp såväl för brukare/klienter som för professionella och ledning inom socialtjänsten och för de som organiserar grund- och vidareutbildningar.
